

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de opvolgingsdoorlichting van Vrije Technische School Leuven te LEUVEN

Hoofdstructuur	voltijds secundair onderwijs
Pedagogisch geheel	32921-33076
Instellingsnummer	32921
Instelling	Vrije Technische School Leuven
Directeur	Willy JANS
Adres	Dekenstraat 3 - 3000 LEUVEN
Telefoon	016-31.97.70
Fax	016-20.51.20
E-mail	personeel@vti-leuven.be
Website	http://www.vti-leuven.be
Bestuur van de instelling	VZW Vrij Technisch Instituut Leuven
Adres	Dekenstraat 3 - 3000 LEUVEN
Scholengemeenschap	SGKSO Leuven
Adres	Janseniusstraat 2 - 3000 LEUVEN
CLB	Vrij CLB Leuven
Adres	Karel van Lotharingenstraat 5 - 3000 LEUVEN
Dagen van het opvolgingsbezoek	30-01-2015
Einddatum van het opvolgingsbezoek	30-01-2015
Datum bespreking verslag met de instelling	10-02-2015
Samenstelling inspectieteam	
Inspecteur-verslaggever	Marc D'HOOP
Teamleden	Henk FORIERS, Christian POTLOOT, Ingrid VAN CAUTER

INHOUDSTAFEL

INLEIDING.....	3
1 HISTORIEK.....	4
2 TE REMEDIEREN TEKORT(EN).....	4
3 ZIJN DE TEKORTEN GEREMEDIEERD?	4
3.1 Project algemene vakken (PAV) in bso tweede graad Hout en in bso derde graad Houtbewerking en Restaurant en keuken (leerplannen D/2012/7841/014 en D/2012/7841/055).....	4
3.2 Specifiek gedeelte in bso derde leerjaar van de derde graad Restaurantbedrijf en drankenkennis (leerplan D/2005/026)	5
3.3 Wiskunde in tso derde graad Elektromechanica (leerplan D/2004/0279/023)	6
3.4 Specifiek gedeelte in tso derde graad Elektromechanica (leerplan D/2012/7841/045)	7
4 ADVIES EN REGELING VOOR VERVOLG	9

INLEIDING

Dit verslag is het resultaat van de opvolgingsdoorlichting van de school door de onderwijsinspectie van de Vlaamse Gemeenschap. Het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 geeft haar de opdracht hiertoe.

Als de school bij een doorlichting een beperkt gunstig advies kreeg, volgt na de periode, vermeld in het advies, een opvolgingsdoorlichting. Tijdens een opvolgingsdoorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de bij de voorgaande doorlichting vastgestelde tekortkomingen voldoende werden geredimeerd.

Het referentiekader dat de onderwijsinspectie gebruikt bij een (opvolgings)doorlichting is opgebouwd rond de componenten context, input, proces en output:

- context: de omgevingskenmerken en de kenmerken van administratieve, materiële, bestuurlijke en juridische aard die de school karakteriseren
- input: kenmerken van het personeel en van de leerlingen of cursisten van de school
- proces: initiatieven die de school neemt om output te realiseren, rekening houdend met haar context en input
- output: de resultaten die de school met haar leerlingen of cursisten bereikt.

Meer info over het CIPO-referentiekader vindt u op www.onderwijsinspectie.be.

Tijdens het opvolgingsbezoek verzamelt het inspectieteam bijkomende informatie via observaties, gesprekken en analyse van documenten.

De opvolgingsdoorlichting resulteert in een opvolgingsverslag dat bestaat uit een concluderend gedeelte en een advies.

Het concluderende gedeelte omvat de conclusies van de opvolging.

Het opvolgingsverslag eindigt met een advies dat betrekking heeft op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan twee adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve opvolgingsverslag informeert de directeur van de school de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 HISTORIEK

Het vorige doorlichtingsbezoek vond plaats van 28-11-2011 tot 02-12-2011 en werd afgesloten met een beperkt gunstig advies. Vanaf 01-12-2014 moet de school kunnen aantonen dat tekort(en) die aan de basis lagen van dit advies, in voldoende mate werden geredieerd. Dit verslag beschrijft in welke mate de school daarin is geslaagd.

2 TE REMEDIEREN TEKORT(EN)

	Basisvorming	Specifiek gedeelte
Graad 2 BSO Hout	project algemene vakken	
Graad 3 BSO Houtbewerking	project algemene vakken	
Graad 3 BSO Restaurant en keuken	project algemene vakken	
Graad 3 BSO Restaurantbedrijf en drankenkennis		hotel
Graad 3 TSO Elektromechanica	wiskunde	elektromechanica, wiskunde

3 ZIJN DE TEKORTEN GEREMEDIEERD?

3.1 Project algemene vakken (PAV) in bso tweede graad Hout en in bso derde graad Houtbewerking en Restaurant en keuken (leerplannen D/2012/7841/014 en D/2012/7841/055)

Voldoet

De verschillende doelstellingendomeinen komen voldoende en op het vereiste beheersingsniveau aan bod in de uitwerking van de thema's. De beschikbaarheid en het gebruik van uitrusting en leermiddelen beantwoorden aan de leerplanvereisten. De afstemming van de evaluatiepraktijk op de leerplandoelstellingen is positief geëvolueerd en voldoet.

Onderwijsaanbod Volledigheid Evenwicht Beheersingsniveau Samenhang

Tijdens de doorlichting in 2011 ontbraken de nodige functionele contexten en toepassingen in het aanbod van de leerplandoelstellingen 'maatschappelijke participatie'. De integratie van de taalvaardigheden gebeurde onvoldoende doelgericht. De leerplandoelstellingen 'informatieverwerking en -verwerking' en 'individueel werk en groepswork' werden onvoldoende of niet op het vereiste beheersingsniveau aangeboden. Daartoe waren de uitrusting en leermiddelen ontoereikend of werden die te weinig ingezet.

In het huidige onderwijs- en leerproces zijn de leerplandoelstellingen meer uitgesproken het uitgangspunt voor de uitwerking van de thema's. Er is een ruimer aanbod van activerende werkvormen. Bij elk thema horen enkele oefeningen informatieverwerking en -verwerking. Er zijn ook taaltaken aan verbonden zoals begrijpend lezen, kijk-, luister-, schrijf- en spreekopdrachten en klasgesprekken. Daarmee zijn de taalvaardigheden functioneler geïntegreerd in de thema's.

De toegenomen aandacht voor activerende werkvormen leidt ook tot meer zelfstandig werk of groepswork. De leerlingen leren daarbij stappenplannen of leerstrategieën toe te passen die hun organisatiebekwaamheid bevorderen.

Ondanks de positieve evolutie blijven er in enkele thema's nog sporen van te cognitieve benaderingen (relatief groot volume leerteksten) en van rekenvaardigheden buiten functionele context.

Uitrusting
*ICT
Inzet uitrusting
Leermiddelen*

De school heeft de nodige inspanningen gedaan om de beschikbaarheid van uitrusting en leermiddelen voor PAV te verbeteren. In elk vaklokaal zijn er multimedia en projectiemogelijkheden. Er zijn voldoende middelen voor ICT-gebruik door de leerlingen. In de vaklokalen zijn er voldoende illustratie en naslagwerken voorhanden. De grootte van enkele klasgroepen en de klasopstelling belemmeren weliswaar optimaal interactief onderwijs.

Evaluatiepraktijk
*Evenwicht
Volledigheid*

Tijdens de doorlichting in 2011 was de evaluatie onvoldoende op het vaardigheids- en toepassingsgericht karakter van de leerplandoelstellingen afgestemd.

Het frequentere aanbod van zoek-, verwerkings- en presentatieopdrachten in het onderwijs- en leerproces wordt nu voldoende doorgetrokken in de evaluatiepraktijk. Dit leidt ertoe dat vaardigheden en toepassingen een groter gewicht hebben in de leerlingenevaluatie. De daarbij gehanteerde criteria zijn voldoende op de leerplandoelstellingen afgestemd. Zelf- en peerevaluatie komen eveneens enkele keren voor. Daarnaast blijven hier en daar echter nog te kennisgerichte toetsen deel uitmaken van de evaluatie.

Deskundigheidsbevordering
*Overleg
Vorming*

Een actieplan met vermelding van de tekorten, bijsturingsacties en resultaatsverbintenissen was de basis voor de bijsturing. Het proces is door de directie planmatig aangestuurd en opgevolgd. Personeelwissels hebben de dynamiek van het verbetertraject weliswaar bemoeilijkt. Enkele ankerfiguren staan voldoende garant voor het verdere verloop van dit traject. Vooral de afstemming van de evaluatie op de leerplandoelstellingen dient nog geoptimaliseerd te worden.

3.2 Specifiek gedeelte in bso derde leerjaar van de derde graad Restaurantbedrijf en drankenkennis (leerplan D/2005/026)

Voldoet

De leerplandoelstellingen zijn nagenoeg volledig in de projecten opgenomen. Er is een positieve aanzet om de evaluatie valide te maken.

Onderwijsaanbod
*Volledigheid
Evenwicht
Beheersingsniveau
Samenhang*

Tijdens de doorlichting in 2011 werd vastgesteld dat de twaalf competenties waarrond het leerplan opgebouwd is, onvoldoende ondersteund werden door kennis- en vaardigheidsdoelstellingen. Er waren hiaten in het onderwijsaanbod.

De vakgroep heeft na de doorlichting een kwaliteitsvol aanbod van projecten uitgewerkt rekening houdend met het leerplanconcept. Het geïntegreerd aanbod van kennis, vaardigheden en attitudes leidt voldoende doelgericht tot de vereiste competenties bij de leerlingen. De vastgestelde hiaten in de realisatie van de leerplandoelstellingen zijn bijgestuurd. Het probleemoplossend vermogen van de leerlingen wordt sterk ontwikkeld aan de hand van kwaliteitsvolle opdrachten.

Evaluatiepraktijk	In de doorlichting van 2011 werd vastgesteld dat de leerlingenevaluatie te weinig afgestemd was op de leerplanvisie en -doelstellingen en bijgevolg onvoldoende valide. De geïntegreerde proef was omvangrijk en niet alle opdrachten konden getypeerd worden als zijnde geïntegreerd.
<i>Evenwicht</i>	
<i>Volledigheid</i>	
<i>Beheersingsniveau</i>	
<i>Transparantie</i>	

De leerlingenevaluatie is nu voldoende afgestemd op de leerplanvisie. Er is permanente evaluatie. De evaluatiesjablonen gaan uit van de doelstellingen en zorgen voor een transparante opvolging van de vorderingen van de leerlingen. De leraren stimuleren zelf- en peerevaluatie bij de leerlingen. Er is een aanzet gegeven om de geïntegreerde proef bij te sturen. De proef bestaat uit een globale opdracht, waarin doelstellingen van verschillende vakken opgenomen zijn. De opdrachten vormen nog geen samenhangend geheel; ze zijn nog te veel een bundeling van losse opdrachten.

Deskundigheidsbevordering	De vakgroep heeft op een zorgvuldige en gestructureerde wijze de verbeterpunten aangepakt. De vakgroep liet zich begeleiden door de pedagogische begeleidingsdienst en besteedt de nodige aandacht aan leerplanstudie en cursusontwikkeling.
<i>Overleg</i>	
<i>Vorming</i>	

3.3 Wiskunde in tso derde graad Elektromechanica (leerplanD/2004/0279/023)

Voldoet

De tekorten in de leerplanrealisatie werden in voldoende mate weggewerkt. Het onderwijsaanbod is voldoende gericht op het leerplan en de evaluatie is in voldoende mate afgestemd op de leerplandoelen.

Onderwijsaanbod	Alle leerplandoelen komen met voldoende diepgang aan bod. Tijdens de doorlichting in 2011 werd vastgesteld dat sommige onderwerpen veel uitgebreider aan bod kwamen dan het leerplan vereist, waardoor de keuzeonderwerpen en het mathematiseren van problemen slechts beperkt aan bod kwamen. Elk onderwerp kreeg tijdens het voorbije schooljaar de nodige aandacht. De leraren plannen de leerstof nauwkeurig, waardoor zowel de basisleerstof als de keuzeonderwerpen op een evenwichtige wijze worden behandeld. Op dit ogenblik is het onderwijsaanbod een voorbeeld van goede praktijk.
<i>Volledigheid</i>	
<i>Evenwicht</i>	
<i>Beheersingsniveau</i>	
<i>Samenhang</i>	

Mathematiseren komt zowel in het eerste als in het tweede jaar van de graad aan bod. De leerlingen lossen diverse relevante en uitdagende problemen op. Zij doorlopen de verschillende stappen van het oplossingsproces (exploreren, mathematiseren, berekenen en controleren). Sommige oefeningen hebben een duidelijke link met de rest van de specifieke vorming binnen Elektromechanica.

Uitrusting	De leerlingen maken op een zinvolle wijze gebruik van het grafisch rekentoestel. De leraren zetten tijdens de lessen ICT op een doeltreffende wijze in. Het gebruik van ICT bij de evaluatie is nog voor verbetering vatbaar. Tijdens de toetsen en het examen gebruiken de leerlingen ICT enkel om de berekeningen te versnellen.
<i>ICT</i>	
<i>Inzet uitrusting</i>	
<i>Leermiddelen</i>	

Evaluatiepraktijk	De leraren evalueren de leerstof op een doordachte en evenwichtige wijze. De meeste vaardigheden worden frequent getoetst. Op de examens ligt de klemtoon veeleer op rekenvaardigheden. De resultaten tonen aan dat de leerlingen de gemeten leerplandoelen bereiken.
<i>Evenwicht</i>	
<i>Volledigheid</i>	
<i>Beheersingsniveau</i>	
<i>Transparantie</i>	

Voor de beoordeling van het onderdeel mathematiseren gebruiken de leraren nog geen objectieve evaluatiecriteria. De weging van dit onderdeel in het totaalcijfer is niet transparant. De wijze waarop dit onderdeel wordt geëvalueerd, vereist nog verdere uitwerking.

Deskundigheidsbevordering	De vakgroep pakte op een zeer zorgvuldige en gestructureerde wijze de verbeterpunten aan. De leraren volgden doelgerichte vorming. De vakgroep liet zich begeleiden door de pedagogische begeleidingsdienst en besteedde de nodige aandacht aan leerplanstudie.
<i>Overleg</i>	
<i>Vorming</i>	

3.4 Specifiek gedeelte in tso derde graad Elektromechanica (leerplan D/2012/7841/045)

Voldoet

De school toont aan dat de leerplandoelstellingen evenwichtig en in voldoende mate worden aangeboden en gerealiseerd. De materiële uitrusting evenals de evaluatie voldoen.

Onderwijsaanbod	Tijdens de doorlichting in 2011 werden volgende tekorten vastgesteld:
<i>Volledigheid</i>	De leerplandoelstellingen voor het vak 'elektromechanische processen' werden in onvoldoende mate gerealiseerd. Het herclusteren van de specifieke leerplandoelstellingen en de bijbehorende leerinhouden in veeleer klassieke technische vakken elektriciteit, mechanica, technisch tekenen en labo meettechnieken, zorgde voor een onvoldoende integratie.
<i>Evenwicht</i>	
<i>Beheersingsniveau</i>	
<i>Samenhang</i>	

De leraren gingen onvoldoende uit van het maken van gestructureerde analyses van elektromechanische realisaties voor het realiseren van de leerplandoelstellingen. De mogelijkheid tot het verwerven van een wetenschappelijk en wiskundig theoretische basis via het uitvoeren van experimenten, werd te weinig benut. Hierdoor werden de verwachte leercompetenties voor de studierichting Elektromechanica onvoldoende gerealiseerd.

Hoewel de doelstellingen en de opdrachten met betrekking tot de geïntegreerde proef duidelijk omschreven waren, sloten de opdrachten onvoldoende aan bij het studierichtingsprofiel van Elektromechanica. Er werd namelijk onvoldoende gewerkt rond een realiteitsgebonden elektromechanisch project.

De school toonde tijdens de opvolging aan dat alle leerplandoelstellingen evenwichtig en in voldoende mate worden aangeboden en gerealiseerd. De leerplandoelstellingen en leerinhouden zijn nagenoeg volledig opgenomen. De vakgroep bewaakt de realisatie van het leerplan via een tijdslijn en bijbehorende kruistabel. De bijstellingen steunen op een doelgerichte leerplanstudie en een constructieve vakgroepwerking. Er is een leerplangerichte planning uitgewerkt die onder meer geconcretiseerd is in aangepaste realisaties voor de meer vaardigheidsgerichte component. Het cursusmateriaal is aangepast aan de leerplandoelstellingen van het nieuwe leerplan. De projecten zijn degelijk uitgewerkt. De oefeningen zijn doorgaans goed afgestemd op het verwachte beheersingsniveau. Voor wat de geïntegreerde proef betreft, werken de leerlingen aan realiteitsgebonden opdrachten die nauw aansluiten bij het profiel van de studierichting.

Uitrusting	Tijdens de doorlichting in 2011 werden volgende tekorten vastgesteld:
<i>ICT</i>	De school beschikte over de nodige uitrusting maar deze was verdeeld over verschillende (klassieke) vaklokalen. Een geschikt vaklokaal waar meer geïntegreerd kon gewerkt worden aan elektromechanische processen ontbrak.
<i>Inzet uitrusting</i>	
<i>Leermiddelen</i>	

Bij de opvolging beschikt de afdeling over een geschikt vaklokaal waar geïntegreerd aan elektromechanische processen gewerkt kan worden. Het vereiste materiaal is aanwezig, maar het lokaal verdient nog een opfrisbeurt.

Evaluatiepraktijk

*Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie*

Tijdens de doorlichting in 2011 werden volgende tekorten vastgesteld:

De leerlingenevaluatie verliep nog zeer conventioneel, was in het algemeen sterk reproductief, vooral gericht op kennis en soms onvoldoende afgestemd op de te bereiken leerplandoelstellingen. Er was slechts beperkte aandacht voor eigentijdse evaluatiemethodes, geënt op recente leerplanconcepten zoals competentiegericht leren en geïntegreerd werken.

Na de doorlichting hebben de leraren nagedacht over en werk gemaakt van een globale visie op hun evaluatiepraktijk binnen de studierichting. De aandacht voor het evalueren van kennis, vaardigheden en attitudes is voldoende aanwezig en evenwichtig gespreid over de leerplandoelstellingen. De leraren hebben oog voor eigentijdse evaluatiemethodes.

Deskundigheidsbevordering

*Overleg
Beginsituatieanalyse*

Tijdens de doorlichting in 2011 werden volgende tekorten vastgesteld:

Met uitzondering van de geïntegreerde proef waren er weinig concrete afspraken gemaakt over visie, leerplananalyse, afstemmen van jaarplannen en cursusmateriaal, evaluatie en leerlijnen. Gestructureerd overleg en afspraken met de leraren van de tweede graad ontbraken.

De leraren hebben na de doorlichting in samenwerking met de pedagogische begeleidingsdienst werk gemaakt van een schooleigen visie en een gestructureerde analyse van het leerplan. Via regelmatig formeel overleg en bijsturingen werden de tekorten doelgericht aangepakt. De leraren formuleren zelf nog een aantal groeipunten die ze wensen bij te sturen in de toekomst.

4 ADVIES EN REGELING VOOR VERVOLG

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor erkenning van tekort(en) zoals vermeld in punt 2 van dit verslag:

GUNSTIG

- voor de **erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen'** voor alle structuuronderdelen.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Marc D'HOOP de inspecteur-verslaggever	Willy JANS de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school	